

**Ako je nositelj autorskog prava poduzeo ili naložio mjere ograničenja *framinga*,
uključenje djela tom tehnikom na internetsku stranicu treće osobe predstavlja
stavljanje na raspolaganje tog djela novoj javnosti**

Stoga je za to priopćavanje javnosti potrebno odobrenje nositelja autorskog prava

Stiftung Preußischer Kulturbesitz (SPK), njemačka je zaklada koja upravlja Deutsche Digitale Bibliothekom, digitalnom knjižnicom posvećenom kulturi i znanju koja povezuje njemačke kulturne i znanstvene institucije. Internetska stranica te knjižnice sadržava poveznice na digitalizirane sadržaje koji su pohranjeni na internetskim portalima uključenih institucija. Sam Deutsche Digitale Bibliothek, kao „digitalni izlog”, sprema samo minijature (*thumbnails*), odnosno verzije slika čija je veličina smanjena u odnosu na njihovu izvornu veličinu.

VG Bild-Kunst, organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskih prava u području vizualnih umjetnosti u Njemačkoj, uvjetuje sklapanje sa SPK-om ugovora o licenci za korištenje njegova kataloga djela u obliku minijatura uvrštavanjem odredbe u skladu s kojom se SPK obvezuje da će prilikom korištenja djela i predmeta zaštite obuhvaćenih tim ugovorom primjenjivati učinkovite tehničke mjere protiv *framinga*¹, koji treće osobe primjenjuju na minijature tih djela koje se prikazuju na internetskoj stranici Deutsche Digitale Bibliotheka.

Budući da je smatrao da takva ugovorna odredba nije razumna s gledišta autorskog prava, SPK je njemačkim sudovima podnio tužbu kojom je zahtijevao utvrđenje toga da je VG Bild-Kunst dužan dati predmetnu licenciju, pri čemu ona ne smije biti uvjetovana primjenom tih mjera namijenjenih sprječavanju *framinga*².

U tim okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) zahtijeva od Suda da utvrdi treba li taj *framing* smatrati priopćavanjem javnosti u smislu Direktive 2001/29³, što bi, ako treba, omogućilo VG Bild-Kunstu da SPK-u naloži primjenu tih mjera.

Sud, zasjedajući u velikom vijeću, presuđuje da uključivanje *framingom* na internetsku stranicu treće osobe djela zaštićenih autorskim pravom koja su uz odobrenje nositelja autorskog prava stavljena na raspolaganje javnosti na drugoj internetskoj stranici i kojima se može slobodno pristupiti predstavlja priopćavanje javnosti ako to uključivanje zaobilazi mjere zaštite od *framinga* koje je poduzeo ili naložio nositelj autorskog prava.

¹ Tehnika *framinga* sastoji se u podjeli internetske stranice na više okvira i prikazu, u jednome od njih, aktivnom poveznicom ili uključenom internetskom poveznicom (*inline linking*), elementa koji potječe s druge stranice radi skrivanja korisnicima te stranice izvornog okruženja kojem pripada taj element.

² U skladu s njemačkim pravom, organizacije za kolektivno ostvarivanje prava dužne su svakoj osobi koja to zatraži pod razumnim uvjetima izdati odobrenje za korištenje prava čije im je ostvarivanje povjereno. Međutim, u skladu s njemačkom sudskom praksom, organizacije za kolektivno ostvarivanje prava iznimno mogu odbiti izdati licenciju, pod uvjetom da to odbijanje ne predstavlja zlouporabu monopola i uz pridržaj mogućnosti osporavanja zahtjeva za licenciju prevladavajućim legitimnim interesima.

³ Na temelju članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.), države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela.

Ocjena Suda

Sud najprije navodi da promjena veličine djelâ u kontekstu *framinga* ne igra ulogu u ocjeni postojanja radnje priopćavanja javnosti dokle god su izvorni elementi djelâ zamjetni.

Nadalje, Sud ističe, s jedne strane, da tehnika *framinga* predstavlja radnju priopćavanja javnosti u mjeri u kojoj je njezin učinak stavljanje prikazanog elementa na raspolaganje svim potencijalnim korisnicima te internetske stranice. S druge strane, on podsjeća na to da, s obzirom na to da tehnika *framinga* upotrebljava isti tehnički način kao što je onaj već upotrijebljen za priopćavanje zaštićenog djela javnosti na izvornoj internetskoj stranici, odnosno internetu, to priopćavanje ne ispunjava uvjet nove javnosti i stoga nije obuhvaćeno priopćavanjem „javnosti” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29.

Sud ipak pojašnjava da se to utvrđenje primjenjuje samo u situaciji u kojoj pristup predmetnim djelima na izvornoj internetskoj stranici nije ni na koji način ograničen. Naime, u takvoj situaciji nositelj prava je od početka odobrio priopćavanje svojih djela svim korisnicima interneta.

Suprotno tomu, Sud naglašava da, ako je nositelj prava od početka poduzeo ili naložio mjere ograničenja u pogledu objave svojih djela, on nije pristao na to da treće osobe mogu slobodno priopćavati njegova djela javnosti. Naprotiv, on je želio ograničiti javnost koja ima pristup njegovim djelima samo na korisnike određene internetske stranice.

Slijedom toga, Sud presuđuje da, ako je nositelj autorskog prava poduzeo ili naložio mjere ograničenja *framinga*, uključenje djela tehnikom *framinga* na internetsku stranicu treće osobe predstavlja „stavljanje na raspolaganje tog djela novoj javnosti”. Stoga je za to priopćavanje javnosti potrebno odobrenje nositelja predmetnih prava.

Naime, suprotan pristup značio bi uspostavu pravila o iscrpljenju prava na priopćavanje. To bi pravilo oduzelo nositelju autorskog prava mogućnost da zahtijeva odgovarajuću naknadu za korištenje svojeg djela. Stoga bi takav pristup povrijedio pravednu ravnotežu koju je potrebno zadržati u digitalnom okruženju između, s jedne strane, interesa nositelja autorskog i srodnih prava da se zaštite njihova prava intelektualnog vlasništva i, s druge strane, zaštite interesa i temeljnih prava korisnika predmeta zaštite.

Naposljetku, Sud pojašnjava da nositelj autorskog prava ne može ograničiti svoj pristanak na *framing* na ikoji drugi način osim učinkovitim tehničkim mjerama. Naime, u slučaju nepostojanja takvih mjera, moglo bi biti teško provjeriti je li se taj nositelj namjeravao protiviti *framingu* svojih djela.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106